

«λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας»

Ορθοδοξία / Ιερός Ἀμβων

Πρωτοπρεσβύτερος Σπυρίδων Λόντος, υπ. Διδάκτωρ Θεολογίας

«λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας»[\[1\]](#)

Ἡ σημερινή ευαγγελική περικοπή των κακῶν γεωργῶν (1Γ΄ Ματθαίου) αποτελεί θα λέγαμε μια επανάληψη του 5^{ου} κεφαλαίου του βιβλίου του προφήτη Ησαΐα, όπου χρησιμοποιούνται οι ίδιες εικόνες. Στον Ησαΐα ο Θεός-Πατήρ είναι ο γεωργός, οι λαοὶ του Ἰσραὴλ και του Ἰούδα οἱ ἐνοικοὶ που περιφρόνησαν τον νόμο, δεν ἔδειξαν αγαθοεργίες, ἀπέρριψαν τους Προφήτες και θα τιμωρηθοῦν με αἰχμαλωσία, ἀλλά ο Κύριος του σύμπαντος θα δείξει τη μεγαλοσύνη Του και θα ἀποκαλύψει την αγιότητά Του ἀποδίδοντας δικαιοσύνη. Στην παραβολή του Ματθαίου[\[2\]](#) ο οικοδεσπότης είναι ο Θεός, οἱ κακοὶ γεωργοὶ εἶναι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ που φόνευσαν τον υἱό Του (πέταξαν τον λίθο), ὅπως φόνευσαν τους υπηρέτες Προφήτες. Γι αυτό και ο Θεός θα ἀφαιρέσει το προνόμιο να εἶναι ο λαός της βασιλείας Του, και θα το δώσει σ' ἓνα λαό που θα παράγει τους καρπούς της βασιλείας, ἔχοντας

ακρογωνιαίο λίθο τον Ιησού Χριστό.

Ο Προφήτης Ησαΐας μιλούσε για την προστασία του Θεού στην Ιερουσαλήμ, η οποία βρήκε την μεσσιανική της εκπλήρωση στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού: «*ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτελῆ ἐκλεκτὸν ἀκρογωνιαῖον, ἔντιμον, εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνηθῆ*»[\[3\]](#). Ελέγχει τους ηγέτες του λαού που σύνηψαν διαθήκη με τους Αιγυπτίους και προειδοποιεί για την επικείμενη επίθεση των Ασσυρίων. Η ασφάλεια τους βρίσκεται στο θεμέλιο που θα θέσει ο Θεός[\[4\]](#).

Η μεσσιανική ερμηνεία των αναφορών της Παλαιάς Διαθήκης στον όρο «λίθος-πέτρα» γίνεται πιο δημοφιλής στους Πατέρες της Εκκλησίας, αποτελώντας συστατικό μέρος της χριστολογικής ερμηνείας. Ο Μέγας Αθανάσιος δηλώνει ότι ο Χριστός είναι ο λίθος που αποδοκιμάσθηκε από τους Γραμματεῖς, τους Φαρισαίους και τους πρεσβυτέρους του λαού των Ιουδαίων και έγινε κεφαλή της Εκκλησίας των Εθνών. Είναι ο λίθος που συγκρατεί στην πίστη «*εἰς μίαν ὁμόνοιαν τὰ ἔθνη*», γιατί σύνηψε τους λαούς των Ιουδαίων και των εξ Εθνών σε ένα οικοδόμημα[\[5\]](#). Ο Προκόπιος συμπληρώνει ότι είναι ο εκλεκτός λίθος στα θεμέλια Σιών, δηλ. της Εκκλησίας, με το οποίο δια πίστεως οικοδομούμεθα «*οἶκος πνευματικὸς, εἰς ναδὸν ἅγιον, εἰς κατοικητήριον του Θεοῦ ἐν πνεύματι*»[\[6\]](#). Σε αυτόν βασιζόμαστε, κατά τον Κύριλλο Αλεξανδρείας, ως υπόβαθρο «*ἀσφαλὲς καὶ ἀκράδαντον*»[\[7\]](#) Επειδή, δι Αυτοῦ μεταφυτευθήκαμε από την νομική λατρεία στην πνευματική και πλουτίσαμε με την ελευθερία Του[\[8\]](#). Αυτός είναι η «*ἐπαινουμένη πέτρα*»[\[9\]](#), κατά τον Γρηγόριο τον θεολόγο, Αυτός σύνηψε τους δύο τοίχους, την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη [\[10\]](#)

, και εμείς είμαστε τα μέλη, το γεώργιο, η οικοδομή, τα κλήματα και οι συνεργοί Του, κατά τον ιερό Χρυσόστομο[11].

Ο Απόστολος Πέτρος ομολογεί ενώπιον των αρχόντων και των πρεσβυτέρων του Ισραήλ ότι ο Χριστός είναι «ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας»[12]. Είναι ο ζωντανός και πολύτιμος λίθος που αποδοκιμάστηκε από τους ανθρώπους, αλλά είναι εκλεκτός από τον Θεό, γι αυτό και εμείς, ο λαός του Θεού, θα χρησιμοποιηθούμε σαν ζωντανές πέτρες στο χτίσιμο του πνευματικού ναού, στον οποίο θα υπηρετούμε ως ιερατείο άγιο, ως έθνος άγιο, προσφέροντας θυσίες πνευματικές, ευπρόσδεκτες στο Θεό δια του Ιησού Χριστού[13].

Στο 2^ο κεφάλαιο της προς Εφεσίους επιστολής του ο Παύλος εξυμνεί την αγάπη και το έλεος του Θεού που μας ζωοποίησε δια του Ιησού Χριστού και έδωσε σε όλα τα έθνη την ειρήνη. Δι Αυτού «... ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν... ἐν ἐνὶ Πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα... ἄρα οὖν οὐκ ἐτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολιῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ»[14]. Η οικοδομή της Εκκλησίας έχει ως θεμέλια τους Προφήτες και τους Αποστόλους και ακρογωνιαίο λίθο τον Ιησού Χριστό. Ο λίθος αυτός είναι σωτήριος και κανείς πιστός δεν μπορεί να σκοντάψει πάνω του και να πέσει, αντίθετα αποτελεί συντριβή και όλεθρο για τους απίστους[15]

Παραπομπές:

[1]Ματθ. 21,42

[2]Ματθ. 21,33-42

[3]Ησ. 28,16

[4]Άλλες αναφορές στην Παλαιά Διαθήκη περί του Μεσσία ως «ακρογωνιαίου λίθου» και ως «πέτρα» βρίσκονται στον Ψαλμό 118,22 στο Δανιήλ 2,34 και στο Ζαχαρία 3,9.

[5]PG 28,724

[6]PG 87,2064

[\[7\]](#)PG 69,668

[\[8\]](#)PG77,1049

[\[9\]](#)PG 35,975

[\[10\]](#)PG 50,797

[\[11\]](#)PG 60,624

[\[12\]](#)Πραξ. 4,11

[\[13\]](#)Βλ. Α΄Πετρ. 2,1-10

[\[14\]](#)Εφ. 5,18-20

[\[15\]](#) PG 72,888

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN